



Eğitilmiş trüf köpeği Miro ve onun mahsülü (Kaynak: Simon Egli, WSL)

Radyoaktif trüfler ?

Trüfler, yer altında bulunan ve özel eğitilmiş köpekler veya domuzlar tarafından bulunan nadir bir mantar çeşididir. Bu mantarlar şekli bozuk, koyu renk patatese benzerler. Fakat onları yemeyi sevenler için gayet pahalı olmasına sebep olan çok özel bir tada sahiptirler.

İsviçreli Ulf Bünkten liderliğinde bir grup bilim adamı Burgundy trüfü adı verilen popüler bir trüfün radyoaktif olup olmadığını araştırmaya karar verdiler. 1986' da Çernobil Ukrayna'da bir nükleer patlama oldu. Bu felaket, sağlığımıza çok ciddi zararlar verebilen, atmosfere bir çok radyoaktif kalıntılar saldı. Bu kalıntılar rüzgar ile taşındı ve sonra kuzey ve doğu Avrupa'nın bir çok bölgesinde yağmurlar ile toprağa depolandı.

Çernobil faciasının üzerinden çok zaman geçmiş olmasına rağmen, Avrupa'nın bir çok bölgesinde toprağın üst katmanlarında hala radyoaktif kalıntılar bulunmaktadır. Birçok bölgede, radyoaktivite seviyesi bizi veya yetiştirdiğimiz besinleri etkilemeyecek kadar azdır. Fakat yabancı porçini mantarı gibi bazı besinler yetiştikleri topraktan çektiikleri besinler nedeniyle tehlikeli seviyede radyoaktivite biriktirebilirler. Bu yüzden radyoaktif toprakta yetişen tüm besinleri yemek için güvenli olduğunu kontrol etmek çok önemlidir.

Ulf ve takımı özel yetişmiş trüf köpeklerine İsviçre, Almanya, Fransa, İtalya ve Macaristan'daki bazı bölgelerde trüf bulmak için kullandılar. Kontrol edilen 82 trüfün hepsi radyoaktivite açısından zararsız bulundu. Yani, eğer bu nadir besinden bulabilirseniz (ve satın almak için gücünüz yeterse) yemekten korkmayın.

Öğretmenin ya da ailen ile tartış

Radyoaktivite nedir ? İnsanları nasıl etkiler ? Aşağıdaki link daha fazla bilgi için size yardımcı olacaktır: <http://encyclopedia.kids.net.au/page/ra/Radioactivity>.

Bu yazı Avrupa Coğrafi Bilimler birliği (EGU) nin Çernobilden 30 yıl sonra radyoaktivite için trüf incelemesi adlı yazısının çocuklar versiyonudur ("Screening truffles for radioactivity 30 years from Chernobyl"). Barbara Ferreira (EGU medya ve iletişim müdürü) tarafından yazılmış, Laurel Kluber (Toprak Ekolojisti, Amerika) tarafından bilimsel içerik olarak hazırlanmış. Katherina Todd Brown (Bilgisayarlı biyokimyacı- Pasifik Lab.) ve Monica Menesini (Öğretmen-İtalya) tarafından eğitimsel içerik olarak hazırlanmıştır. Türkçe'ye Mine Kellekçi (Okyanus Koleji Fen Bilimleri Zümre Baskanı) ve Hale Genç (Okyanus Koleji Ortaokul İngilizce Zümre Baskanı) tarafından çevrilmiştir. Daha fazla bilgi için <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.

